

Föräldramöte

22.10.2026

- information om studentexamen

Marianne Pärnänen, rektor
Kim Johansson, studiehandledare

Studentexamen

- arrangeras två gånger om året, på våren och på hösten
- ska avläggas vid högst tre på varandra följande examenstillfällen (t.ex. vår-höst-vår)
- anses påbörjad då den studerande första gången anmäler sig till examen

Fördelar med spridd examen

- mindre stress
- kan skriva prov i flera realämnen
- har en del undan, kan satsa mera på det som är kvar
- ett dåligt resultat kan höja motivationen
- man får skriva om, om man inte är nöjd
- får pröva på hur det känns att skriva
- varierande svårighetsgrad i skrivningarna, tur – otur

Nackdelar med spridd examen

- satsar inte fullt varken den första eller den andra gången
- missar ev. något av de fördjupade studieavsnitten
- studiemotivationen minskar kanske på slutrakan om en del av proven redan är avlagda

Studentexamenstrukturen

- minst fem prov i olika examensämnen

- ett eller flera andra prov kan dessutom avläggas

ILMO verktyget

- kan användas för att kontrollera vilka ämneskombinationer som är tillåtna
- <https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/sv>

Blir du student?

FI SV

Valt undervisningsspråk: Svenska

Välj prov

Modersmål och litteratur, svenska

Finska, lång lärokurs

Engelska, lång lärokurs

Historia

Samhällslära

Matematik, kort lärokurs

Välj prov

Välj prov

Välj prov

Man kan bli student med de valda proven!

Tillbaka till val av undervisningsspråk

När är man skrivberättigad?

När studeranden har avlagt

- de obligatoriska studierna i skrivämnet
- minst 6 sp i korta främmande språk
(= valfria studier)

Rektor har skyldighet att kontrollera att examinanden är skrivberättigad.

Rektor kan bevilja undantag.

Gäller t.ex. språk om en studerande har inhämtat motsvarande kunskaper utomlands.

Vilka förkunskaper krävs?

- provuppgifterna baserar sig på de **obligatoriska och nationella valfria studierna**
- **ämnesöverskridande** uppgifter, som baserar sig på mångsidig kompetens, kan också ingå

➡ Bra att ta i beaktande då man väljer studieavsnitt!
Vad lönar det sig att läsa?

Skriftlig plan i Wilma

- *en skriftlig plan för spridningen av proven* måste göras upp (ämne, skrivningstid)
- planen går igenom tillsammans med studiehandledaren *innan* anmälan lämnas in

Läroämne och lärokurs	Tidpunkt	Obligatorisk/extra
Modersmål, svenska	2028V	
Finska, lång (andra inl	2027H	
Engelska, lång	2027H	
Matematik, lång	2028V	
Fysik	2028V	
Hälsokunskap	2027V	

Den egentliga anmälan

- *studeranden* anmäler sig till *examenstillfället* och proven via Wilmas elektroniska blankett
- sista anmälningsdagen inför
 - vårens skrivningar: 29 november 2026
 - höstens skrivningar: 23 maj 2027
- bindande anmälan
 - kan annulleras endast av "synnerligen vägande skäl" (sjukdom, studier eller arbete utomlands, särskilda förhinder pga värnplikt)

Bindande anmälan

- studerande kan inte ändra på anmälan efter att anmälningstiden gått ut -> det går inte att stryka ämnen eller ändra nivån på prov
- om studeranden uteblir/inte lämnar in en provprestation för bedömning → betraktas provet som underkänt
- examensavgifterna måste alltid betalas (gäller avgiftsbelagda prov)

Rätten till avgiftsfria prov

- gäller dem som omfattas av avgiftsfri undervisning
- gäller de fem första proven (och försök att höja något av dessa prov om de är underkända)
- rätten till avgiftsfria prov tar slut det år examinandena fyller 20 år.

Övriga prov betalar examinandena själv.

(Hösten 2026 var avgiften 41 €/prov.)

Anmälan till prov på annan nivå

- man kan anmäla sig till ett prov i samma ämne av annan svårighetsnivå förutsatt att det här provet
 - är ett "extra" prov, dvs. att det inte ingår i de fem prov som krävs för att avlägga examen.
 - ersätter ett underkänt prov, som är ett av de fem som krävs för examen, och det i examen finns ett annat prov på den mera krävande nivån (se exemplet på följande sida)

Ersätta underkänt prov

Välj prov

Modersmål och litteratur, svenska

Finska, lång lärokurs

Engelska, lång lärokurs

Matematik, kort lärokurs

Biologi

Välj prov

Välj prov

Välj prov

Välj prov

Välj prov

Man kan bli student med de valda proven!

Välj prov

Modersmål och litteratur, svenska

Finska, medellång lärokurs

Engelska, lång lärokurs

Matematik, kort lärokurs

Biologi

Välj prov

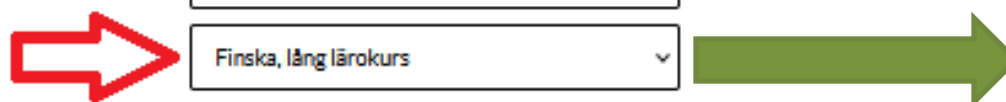
Välj prov

Välj prov

Välj prov

Välj prov

Man kan bli student med de valda proven!

Ansökan om specialarrangemang

- Om det finns skäl som försämrar provprestationen
 - sjukdom
 - funktionsnedsättning
 - särskilda läs- och skrivsvårigheter
 - främmande språk som modersmål eller annan jämförbar orsak

kan *studeranden eller vårdnadshavaren* ansöka om specialarrangemang.

- Ansökan ska lämnas in senast då den studerande första gången anmäler sig till examen
 - senast 23.11 för vårens examen
 - senast 23.4 för höstens examen

Under kontroll

- Ansökan lämnas in senast på våren för dem som inleder skrivningarna hösten 2026.

Ansökan gjord av examinanden eller av vårdnadshavaren

Om det ansöks om specialarrangemang

Personlig studieplan eller de delar av den i vilka
erhållna stödåtgärder vid prov framkommer
ELLER
annan utredning över stödåtgärder som söks

Gymnasiets utlåtande gällande behovet av
specialarrangemang och hur ändamålsenliga de är

Läs- och skrivsvårighet

Utlåtande ur vilket det
framgår

- resultaten för de obligatoriska dyslexitesterna
- lärarnas observationer om examinandens arbete i läroämnet

Sjukdom eller funktionshinder

Läkarutlåtande

- Hörselskada: ton- och talaudiogram

Övriga utlåtanden som
inverkar på saken

Synnerligen svår levnadssituation

Utlåtande om
synnerligen svår
levnadssituation

Eventuellt utlåtande om
medicinsk diagnos

Främmande språk som modersmål

Utlåtande som
innehåller

- Två lärares bedömning av hur främmande språk som modersmål påverkar examinandens studieframgång

Schema: Delarna i ansökan om att skäl som försämrar provprestationen ska beaktas i studentexamen.

I praktiken görs anmälan i samarbete med gymnasiet och fylls i via SEN:s e-tjänster.

Specialarrangemang

- extra tid (max 2 h)
- avskilt smågruppsrum
- rätt till större teckenstorlek och större bildskärm
- utrymme för vila
- hjälpmedel för synskadade
- prov med begränsat ljudmaterial
- anlitanade av assistant

OBS! Det är alltid SEN som i sista hand beviljar/inte beviljar specialarrangemang.

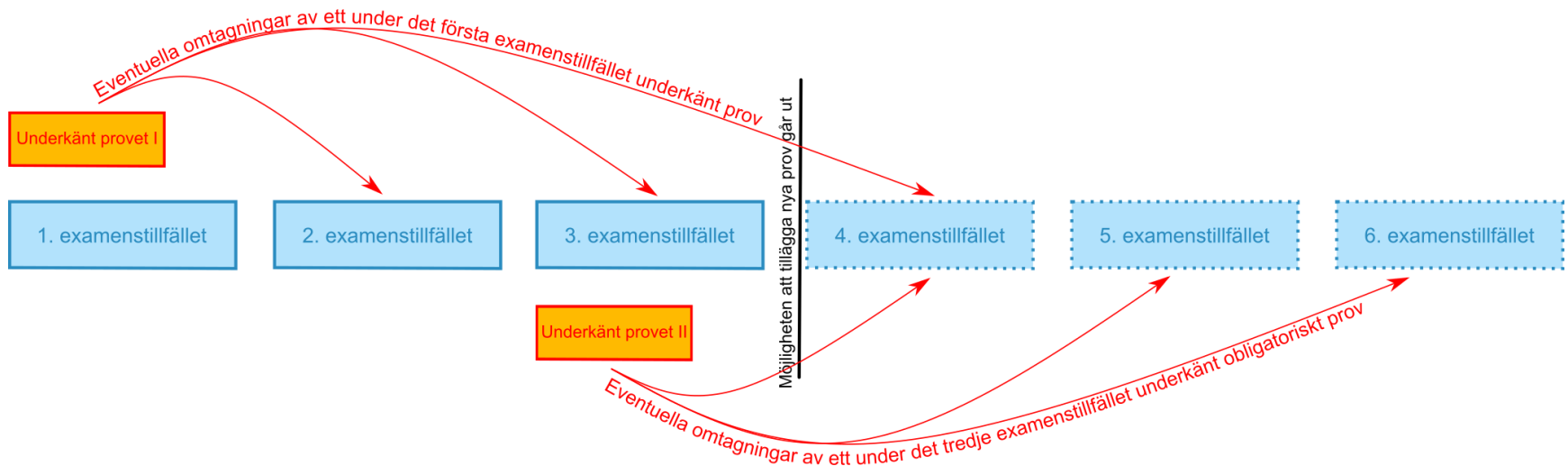
Beaktande av läs- och skrivsvårigheter i studentexamen

- kräver ett utlåtande av speciallärare, psykolog eller talterapeut
- ska vara utfärdat under gymnasietiden
- på studerandes ansvar att skaffa fram utlåtandet och att ansöka om att LoS-svårigheterna beaktas
 - screening -> testning
 - ansökan till SEN via e-tjänster

Hur skäl som försämrar provprestation beaktas i bedömningen

- Sjukdom eller funktionshinder, läs- och skrivsvårigheter eller en synnerligen svår livssituation kan beaktas i bedömningen *endast om den studerande annars skulle få ett underkänt vitsord i provet*

Omtagning av **underkänt** prov

Att ta om ett **underkänt** prov

- som krävs för att avlägga examen
 - ett underkänt prov kan göras om **tre** gånger vid de tre examenstillfällena som omedelbart följer på det tillfälle där studerande skrev underkänt
 - om provet blir underkänt vid det tredje skrivtillfället, får examinanden använda de tre följande skrivtillfällena för att försöka bli godkänd
 - om försöket att bli godkänd misslyckas, måste examinanden göra om examen från början
 - tillåtet att byta nivå på ett underkänt prov *förutsatt att* det bland de fem proven finns åtminstone ett annat prov på en mer krävande nivå

Att ta om ett **underkänt** prov (forts.)

- efter att examen har avlagts
 - ett underkänt prov får tas om hur många gånger som helst

Kompensation

- Ett underkänt prov kan kompenseras om de fyra övriga proven som behövs för examen är godkända
- Det krävs minst 10 komp.poäng för att examen ska godkännas
- De fyra högsta vitsorden beaktas då komp.poängen räknas samman

L = 7p, E = 6p, M = 5p, C = 4p, B = 3p, A = 2p

Att ta om ett **godkänt** prov

- ett godkänt prov får tas om hur många gånger som helst och när som helst

Att komplettera examen

- En person som blivit godkänd i studentexamen kan komplettera
 - med prov i andra ämnen än de som ingår i den avlagda examen
 - med prov på en annan nivå (t.ex. kort matematik om lång matematik redan ingår i examen)

Avbruten examen

- Hela examen måste avläggas på nytt om studeranden inte har avlagt examen under tre på varandra följande tillfällen.
 - Jfr. omprov av ett underkänt prov

Realämnesprov

- vid ett och samma examenstillfälle anordnas två provdagar i realämnen
- möjligt att skriva endast ett prov per provdag
- högst två realämnesprov per examenstillfälle

Genom att sprida examen kan den studerande skriva prov i flera realämnen.

Ämnesrealen

samma provdag

Psykologi

Filosofi

Historia

Fysik

Biologi

samma provdag

Evang.luth. religion

Ortodox religion

Livsåskådningskunskap

Samhällslära

Kemi

Geografi

Hälsokunskap

Ordningsföljden mellan provdagarna kan variera.

Provdagar våren 2027

Datum	Prov
Tisdag 16.3	Modersmålet, provet i läskompetens
Torsdag 18.3	Främmande språk, kort lärokurs
Fredag 19.3	Modersmålet, provet i skrivkompetens
Måndag 22.3	Främmande språk, lång lärokurs
Onsdag 24.3	Matematik, lång och kort lärokurs
Tisdag 30.3	PS, FI, HI, FY, BI
Onsdag 31.3	Det andra inhemska språket, lång och medellång lärokurs
Fredag 2.4	RE, LK, SL, KE, GE, HÄ

Bedömning

- Ämnesläraren gör en preliminär bedömning av provprestationerna enligt SENs anvisningar
- SENs censorer gör den slutgiltiga bedömningen
- Resultaten skickas till gymnasierna senast 23 november / 25 maj

Studerande (eller vårdnadshavaren) kan be om omprövning av bedömningen (avgift 60,00 €).

Information på nätet

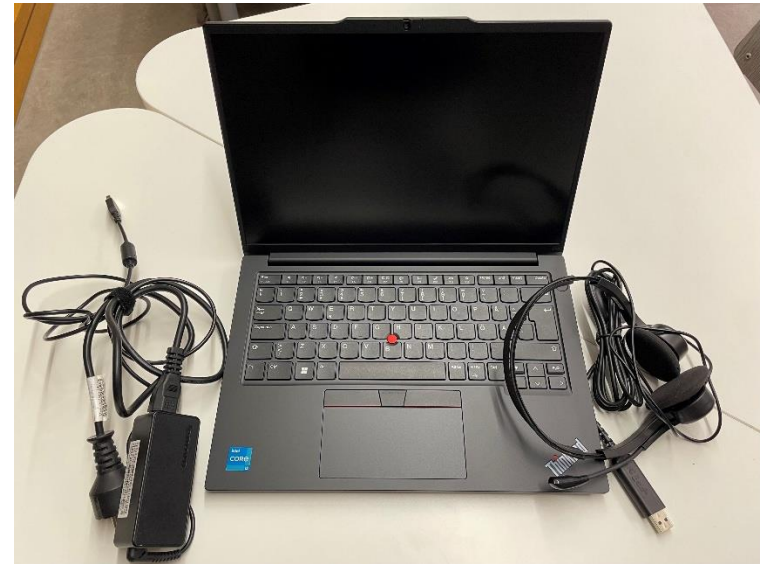
Mer detaljerad information finns på

- studentexamensnämndens hemsida
<https://www.ylioppilastutkinto.fi/sv>
- vår hemsida
<https://blog.edu.turku.fi/katedral/studentexamen/>
- information till de studerande
<https://www.ylioppilastutkinto.fi/sv/utforandet-av-examen/information-till-examinanderna>

Utrustning som studerande ska ha med sig

*Egen dator, laddare och hörlurar, dvs.
den utrustning studerande fått från skolan.*

Datorn ska vara fulladdad på morgonen.

För dem som inte omfattas av avgiftsfriheten gäller det att ta med sin egen privata dator + all utrustning som behövs. Utöver laddare och hörlurar, kan det eventuellt behövas en adapter för USB-pinnen och ethernet-kabeln.

**OBS! Användning av trådlös
tilläggsutrustning är helt förbjudet!**

OBS!

- Studerandena ska ha med en egen dator
 - Information om Abitti 2 hittar du här
[Information om Abitti 2](#)
- Studerandena ansvarar själva för att de kan starta upp sin datorn
 - Studerandes dator kopplas upp till servern via en ethernet-kabel (finns på skrivplatsen)

Praktisk info som gäller själva skrivdagen

- Info om skrivsal och när man senast ska vara på plats skickas via Wilma kvällen innan provdagen.
- Man får ha med sig pennor, suddgummi osv. samt näsdukar och personliga hygienartiklar förutsatt att de är i sina ursprungliga oöppnade förpackningar.
- Övrigt ss. väskor, papper, armbandsur, mobiltelefoner, aktivitetsband eller andra elektroniska apparater får man inte ta in i skrivsalen.

Praktisk info (forts.)

- Mat (smörgåsar, frukt...) och drycker (läsk) ska förpackas i genomskinliga förpackningar
 - Etiketter ska tas bort eller täckas över med t.ex. silvertejp

Studentexamen och högskoleantagning

- Urval till högskoleutbildning **på basis av betyg**
 - Majoriteten av studieplatserna vid högskolor fylls på basis av vitsord i studentexamen (sk. betygsurval).
 - Av de platser där betygsurval tillämpas reserveras största delen för förstagångssökande, vissa utbildningar antar också endast förstagångssökande på basis av betyg (t.ex. Handelshögskolor, medicinska fakulteten)
 - Det kan finnas tröskelkriterier för betygsurval! (T.ex. ett visst vitsord i ett ämne eller godkänd prestation i ett visst ämne)
- Antalet ämnen i studentexamen som poängsätts varierar mellan olika utbildningar från 5 till 6 ämnen, vanligast är att man poängsätter 5 ämnen.
 - Poängen i betygsurvalet beräknas alltid enligt den ämneskombination som ger högst poäng för den sökande.
 - YH → 1 poängtabell
 - Uni → 11 poängtabeller
 - Betygsantagningen till universitet varierar enligt utbildningsområde, du hittar poängtabellerna här: <https://yliopistovalinnat.fi/sv/poangsattningen-for-betygsantagningen-fran-ar-2026>

Högskoleantagning

- Urval till högskoleutbildning på basis av **urvalsprov**
 - Universiteten ordnar nio **nationella** urvalsprov 2027. De nationella urvalsproven är digitala: [Urvalsprov och deras struktur - Yliopisto.valinnat.fi](https://yliopisto.valinnat.fi)
 - YH-urvalsprovet är yrkeshögskolornas gemensamma digitala urvalsprov: [YH-urvalsprovet, våren 2026 – Välkommen till yrkeshögskolan!](#)
 - Antalet studerande som antas på basis av urvalsprov varierar, urvalsprovet ordnas efter resultaten för betygsurvalet kommit. (inga långa förberedelser behövs, baserar sig ofta på gymnasiestudier och mäter också allmänna färdigheter som analytiskt och kritiskt tänkande)
- Urval till högskoleutbildning på basis av **studier på öppna högskolor (öpuleden)**
 - Antagningssättet, tidtabellen och kraven varierar mellan olika utbildningar
 - Studiesedel för dem som inte fått studieplats; möjligt att studera 30 studiepoäng öppna kurser avgiftsfritt
- Lämplighetstest möjliga
 - De sökande kallas till lämplighetstest genom betygsurval eller urvalsprov
 - Består oftast av intervjuer

Exempel på
poängsättning,
universitet:
Ekonomiutbildning,
logopedi,
pedagogik,
informationssystem

Obs!
Tröskelkriterier kan
variera, t.ex.
Ekonomi = godkänt
vitsord i matematik
Logopedi = minst M
i modersmål

Ämnen som poängsätts för alla

Ämne	L	E	M	C	B	A
Modersmål och litteratur	36,1	32,5	28,8	21,7	10,8	5,4
Matematik, lång	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematik, kort	28,2	25,4	22,5	16,9	8,4	4,1

Modersmål och litteratur avser prov i modersmål och litteratur i finska, svenska och samiska samt prov i finska eller svenska som andraspråk och litteratur.

Tre andra ämnen

Du kan få poäng för flera lika långa lärokurser i språk.

Ämne	L	E	M	C	B	A
Långt språk	28,3	25,5	22,6	17	8,5	4,2
Medellångt språk	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Kort språk (exkl. kort engelska)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysik	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Geografi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Hälsovetenskap	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Livsåskådningskunskap	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Religion	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Samhällslära	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kort engelska	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Yrkeshögskolornas poängtabell

ÄMNE	ÄMNE / NIVÅ	L	E	M	C	B	A
Modersmål¹⁾		46	41	34	26	18	10
Matematik	Lång	46	43	40	35	27	19
	Kort	40	35	27	19	13	6
Främmande/det andra inhemska språket²⁾	Lång	46	41	34	26	18	10
	Medellång	38	34	26	18	12	5
	Kort	30	27	21	15	9	3
Ämnesreal eller främmande språk³⁾	Fysik	30	27	21	15	9	3
	Kemi	30	27	21	15	9	3
	Biologi	30	27	21	15	9	3
	Geografi	30	27	21	15	9	3
	Hälsokunskap	30	27	21	15	9	3
	Psykologi	30	27	21	15	9	3
	Filosofi	30	27	21	15	9	3
	Historia	30	27	21	15	9	3
	Samhällslära	30	27	21	15	9	3
	Religion/livsåskådningskunskap	30	27	21	15	9	3
	Främmande språk (lång/kort)	30	27	21	15	9	3

Vilka ämnen borde man skriva?

- Fundera på dina **styrkor**; vad är du intresserad av? Du skriver sannolikt bättre vitsord i ämnen du är motiverad och intresserad av att läsa.
- Majoriteten som blir antagna till fortsatta studier genom betygsurvalet har inte skrivit vitsordet Laudatur i något ämne.
- Mycket poäng för modersmål inom alla ämnesområden, så det lönar sig för alla att satsa på det.
- Korta språk ger ofta lika mycket poäng som realämnena.
- Matematiken ger fortsättningsvis mycket poäng, men skillnaden är mindre mellan lång och kort matematik på vissa områden (t.ex. Rättsvetenskaper)
- Vill du se med hurdana poäng man kommit in till olika utbildningar? Testa räknaren todistusvalinta.fi!

Mera information:

studieinfo.fi

<https://yliopistovalinnat.fi/sv>

<https://www.yrkeshogskolestudier.fi/>

- Tvåorna deltar i en Uni-YH-dag 12.3.2027, och de har SH-lektioner och samtal med studiehandledaren i period 4!

Kaisa Lappi, studiehandledare (2a, 2b)

Wilma/ kaisa.lappi@edu.turku.fi / 0449093614

Kim Johansson, studiehandledare (2c, 2d, 2e)

Wilma/ kim.johansson@edu.turku.fi /